

ПРЕДВАРИТЕЛНИ ТЕСТОВЕ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ ИНДИВИДУАЛНИТЕ СПОСОБНОСТИ НА УЧАСТНИЦИ В ТУРНИРИТЕ ПО БАСКЕТБОЛ ПРИ ХОРА СЪС СПЕЦИФИЧНИ ВЪЗМОЖНОСТИ

Стоян Днев, Милена Алексиева

На 4 и 5 декември 2009 г. в Националната спортна академия – гр. София, се проведе Вторият Национален турнир по баскетбол за деца и младежи със и без интелектуални затруднения. Участие взеха девет отбора от цялата страна: Велинград, Шумен, Кубрат, Велико Търново, Димитровград, Хасково, Сандански, Гоце Делчев и Пазарджик с участието на 27 играчи с интелектуални затруднения, 20 партньори – играчи без интелектуални затруднения, 17 треньори и водачи на отбори. Три от отборите бяха сформирани от момичета – Хасково, Димитровград и Гоце Делчев (2).

През първия ден на Втория Национален турнир беше проведено тестиране на индивидуалните умения на атлетите с интелектуални затруднения в специфични баскетболни дисциплини – скоростно дриблиране в определено пространство, водене на топката във висока скорост, стрелба в коша от позиции и целенасочено подаване.

Според пола на участниците и баскетболните им способности, демонстрирани през първия ден, бяха сформирани дивизии. Въз основа на оценката на уменията на участниците във Втория Национален турнир и на базата на класирането в Дивизиите бе решено да бъде определен баскетболният отбор на Спешъл Олимпикс България, който ще представлява Република България в Европейските младежки игри на Спешъл Олимпикс – Варшава'2010 – Полша. Отборът на Велико Търново, който се класира на първо място в Първа мъжка дивизия, ще бъде в основата на националния отбор по обединен баскетбол на Спешъл Олимпикс България, който ще участва в такова международно състезание за първи път в своята история.

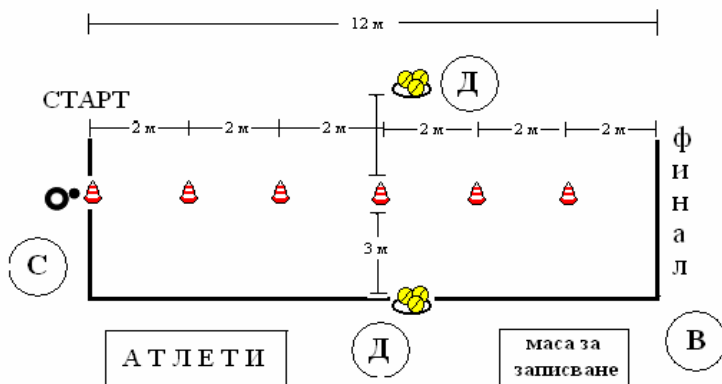
Предвид поставените цели и според Правилата, предоставени от организаторите на Европейските младежки игри на Спешъл Олимпикс – Варшава'2010, е необходимо да бъдат проведени унифицирани тестове, за да бъдат установени индивидуалните умения по баскетбол на състеза-

телите със специфични възможности преди самото състезание и представени в навечерието на игрите (3).

I. Тест за оценка на уменията по баскетбол – дриблиране (Схема 1):

1. Цел: да се установи способността на атлета да води баскетболна топка при висока скорост, преодолявайки препятствия.

2. Необходими уреди: предварително очертана зона в баскетболното игрище (за предпочитане да е успоредна на страничната линия), 6 конуса, тиксо (линии за пода) или тебешир, баскетболни топки (малки баскетболни топка с обиколка 72,4 см и между 510–567g тегло), една, която е дадена на атлета в началото на упражнението, други, които са поставени на старта, и резервни, в случай че атлетът загуби контрол над топката и тя отскочи далеч, хронометър.



Легенда:

- | | |
|--------------------------|------------------|
| В - времетраервач | - конус |
| С - съдия | - резервни топки |
| Д - доброволец | - атлет |

Схема 1

Дриблиране между конуси

3. Описание на упражнението:

- участникът е инструктиран да дриблира топката, преминавайки последователно отдясно и отляво на шест конуса, поставени в права линия, отстоящи по между си на 2 m, като цялото разстояние е 12 m;
- играчът избира дали да започне отдясно или отляво на първото препятствие, но след това трябва да минава, редувайки последователно зигзагообразно всеки конус;
- когато бъде преодолян и последният конус и е достигната финалната линия, играчът поставя топката долу на пода, спринтира обратно до старта, за да вземе следващата топка и повтаря слалома;
- състезателят продължава да изпълнява упражнението, докато не изтекат предвидените 60 s;
- ако играч изгуби контрол върху топката, времето за изпълнение не се спира;
- участникът овладява топката или взема най-близката резервна баскетболна топка и може да влезе отново на всяка точка от правата.

4. Отбелязване на точки (точкуване): по една точка се присъжда всеки път, когато е пресечена средната точка между двата конуса от състезателя. (Например, ако играчът успешно дриблира топката от началото, премине през правата с конусите на време и постави топката долу до финалната линия, ще получи 5 точки.) Резултатът на играча е толкова, колкото конуси (препятствия) успее да премине успешно за 60 s.

5. Допълнителни указания: доброволците ръководят теста и не вземат отношение относно изпълнението на нито един играч, който изпълнява теста. Доброволец Д инструктира групата, обяснявайки същината на този тест, докато доброволец Б демонстрира действителния тест. Съдията С дава топка на играча, изпълняващ теста, задава му въпрос дали е готов, издава команда „Готови, старт” и отброява колко конуси (препятствия) преминава участникът за 60 s. Доброволци стоят зад допълнителните топки, връщат ги и поставят обратно на мястото, ако топката излезе от игра. Доброволец В засича времето и записва резултатите на атлетите (1), (4).

II. Тест за оценка на уменията по баскетбол – стрелба в периметър (без подавач) (Схема 2):

1. Цел: да се установят възможностите на атлетите да стрелят в кошa, да следват и овладяват топка, отскочила от ринга, да се ориентират правилно в пространството.

2. Необходими уреди: предварително очертана зона в баскетболното игрище (2,75-метрова линия – дъга, измерена от проекцията на

коша на крайната линия) с тиксо или тебешир, баскетболни топки (малки баскетболни топка с обиколка 72,4 cm и между 510 –567 g тегло), една, която е дадена на атлета в началото на упражнението, друга, която е поставена близо до периметъра за стрелба, в случай че атлетът загуби контрол над топката и тя отскочи далеч, хронометър.

3. Описание на упражнението:

- времето за изпълнение на упражнението е 2 минути;
- участникът започва упражнението от наказателната линия, стреля към коша, следва топката, овладява я и се отправя към най-близката точка на 2,75-метрова линия, излиза извън нея и отново стреля към коша;
- опит за стрелба може да се направи навсякъде извън 2,75 m, маркирани с линия;
- атлетът овладява отново топката и се придвижва с дрибъл извън полукръга преди да стреля към коша;
- атлетът прави опити за стрелба само в рамките на определените 2 min;
- ако играч изгуби контрол върху топката, времето за изпълнение не се спира;
- участникът взема най-близката резервна баскетболна топка, ако тази, с която е стрелял е отскочила твърде далече, и може да влезе отново на всяка точка на полето.

4. Отбелязване на точки (точкуване): две точки се присъждат за всеки отбелязан кош в рамките на една серия от предвидените 2 min.



Схема 2

Стрелба в периметър

5. Допълнителни указания: Доброволците, които провеждат теста, не следва да се намесват в изпълнението на всеки играч, участващ в теста. Доброволец Д инструктира групата, която ще участва в теста, докато доброволец Д¹ демонстрира теста. Доброволец Д подава топката на атлета, който пръв започва да изпълнява упражнението, пита го дали е готов, след което дава сигнал ”Готови, старт” и започва да отброява кошовете, които играчът отбелязва в рамките на две минути. Доброволец Д² стои отстрани с друга топка и я подава на атлета, ако топката излезе извън очертаванията на игрището или е отскочила прекалено далече, за да бъде овладяна от атлета. Доброволец С (съдия) засича времето и записва резултата от реализираните кошове на атлета. Всеки от доброволците се ангажира само с провеждане на теста и осигуряване правилното му протичане (1), (4).

Упражнението се изпълнява два пъти след почивка. Записва се по-добрият резултат на атлета.

Информацията, носена от двата теста – способността на атлета да води баскетболна топка при висока скорост, преодолявайки препятствия; установяване възможностите на атлетите да стрелят в кош, да следват и овладяват топка, отскочила от ринга, да се ориентират правилно в пространството, в голяма степен дава цялостна представа за комплексните умения на изследваните лица. Ето защо е необходимо те да бъдат провеждани преди официалното състезание и бъдат взети под внимание като характеристика на специфичните възможности на баскетболистите с интелектуални затруднения.

ЛИТЕРАТУРА

1. Правила на Спешъл Олимпикс – България за баскетбол.
2. www.basketball-bg.com
3. www.euroleague.net
4. www.specialolympics.org/

ПРЕДВАРИТЕЛНИ ТЕСТОВЕ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ ИНДИВИДУАЛНИТЕ СПОСОБНОСТИ НА УЧАСТНИЦИ В ТУРНИРИТЕ ПО БАСКЕТБОЛ ПРИ ХОРА СЪС СПЕЦИФИЧНИ ВЪЗМОЖНОСТИ

СТОЯН ДЕНЕВ, МИЛЕНА АЛЕКСИЕВА

Резюме

Резюме: През 2009 г. е взето решение за споразумение за партньорство и множество баскетболни инициативи за хора с интелектуални затруднения под егидата на Спешъл Олимпикс и Euroleague Basketball. Целта на кампанията е да се помогне на повече хора да станат част от семейството на баскетбола и да се докаже, че хората с увреждания също могат да играят баскетбол. Планира се да се увеличи броят на играчите по баскетбол с интелектуални затруднения в Европа и Централна Азия. Предвид поставените цели и според Правилата, предоставени от организаторите на Европейските младежки игри на Спешъл Олимпикс – Варшава'2010, е необходимо да бъдат проведени унифицирани тестове, за да бъдат установени индивидуалните умения по баскетбол на състезателите със специфични възможности преди самото състезание и представени в навечерието на игрите.

PRELIMINARY TESTS FOR EVALUATION OF THE INDIVIDUAL SKILLS OF THE PARTICIPANTS IN THE BASKETBALL COMPETITIONS FOR PEOPLE WITH SPECIFIC POSSIBILITIES

STOYAN DENEV, MILENA ALEKSIEVA

Summary

Abstract: It is essential unified tests to be carried out, in order to be defined the individual basketball skills of the competitors with specific possibilities before the start of the European Youth Games – Warsaw 2010, due to the aims of the team that will participate in such an international competition for the first time and according to the rules of the competition. In the research is suggested a test for the evaluation of their skills – dribbling between obstacles and shooting from a perimeter without a pass.

Key words: Basketball, Special Olympics, Dribbling, Test, Shooting.